

Algorísmica Què és un algorisme?

Mireia Ribera & Jordi Vitrià

Què és algorisme?

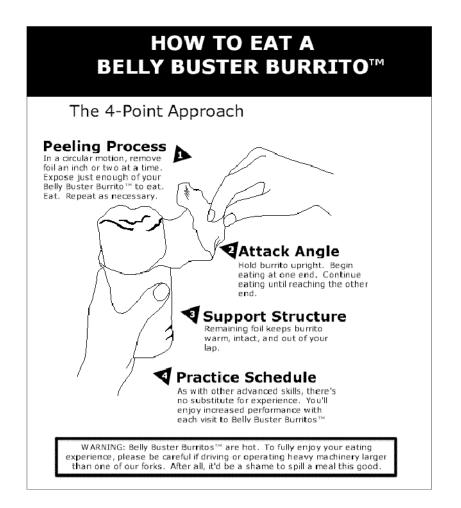
Un algorisme és una sequència finita, no ambigua i explícita, d'instruccions per a resoldre un problema. (Wikipedia)

La definició d'aquesta assignatura: Un algorisme és qualsevol procediment computacional que pren un (o una sèrie) de valors com a entrada (*input*) i genera algun valor (o conjunt de valors) com a sortida (*output*).

Els algorismes són les **idees** que hi ha darrera els programes. Els algorismes **no depenen del llenguatge** en que estan escrits (però sí que depenen de la representació de les dades).

Els algorismes interessants són els que resolen **problemes generals**. Els problemes específics es resolen reduint-los a problemes generals!

Exemples "no computacionals"

Exemple computacional (arrel quadrada)

Input:

Un nombre a

Output:

Un nombre b tal que b*b=a

Observació:

Volem una solució correcte i eficient!

Exemple computacional (arrel quadrada)

Heró d'Alexandria (10 dC-70 dC) va proposar el següent algorisme:

- 1. Comencem amb un nombre qualsevol g.
- 2. Si g*g s'assembla prou a a, ens aturem i donem la resposta.
- 3. Sinó, calculem un nou candidat (g+a/g)/2.
- 4. Anem repetint aquest procés fins que ens aturem.


```
def heron(n, error):
    import math
    g = 1.0
    while math.fabs(g*g - n) > error:
        g = 1/2*(g+n/g)
        print(g)
    return
```

```
heron(49,0.001)
```

25.0 13.48 8.557507418397627 7.141736912383411 7.001406475243939 7.000000141269659

Correcció i Eficiència Algorísmica

Un algorisme es correcte si podem demostrar que retorna la sortida desitjada per a qualsevol entrada legal (per al problema de l'arrel quadrada, això vol dir nombres positius o 0!).

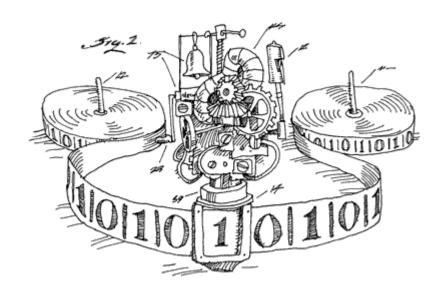
És eficient si es fa amb el mínim nombre de recursos (cicles de càlcul = temps, memòria=espai) possible.

Demostrar la "correcció" és fàcil per alguns algorismes, difícil per la majoria i fins i tot impossible per alguns.

Algorismes i ordinadors

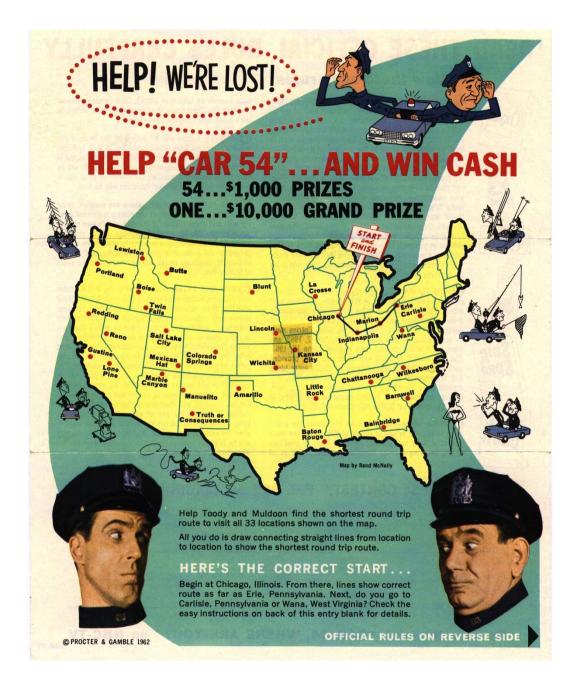
Un ordinador fa només dues coses (però molt ben fetes!): calcular (fer operacions entre dades) i emmagatzemar (llegir/escriure) els resultats del càlcul.

Un ordinador convencional fa més de 1.000.000.000 de càlculs per segon i pot emmagatzemar més de 1.000.000.000.000 de bits.

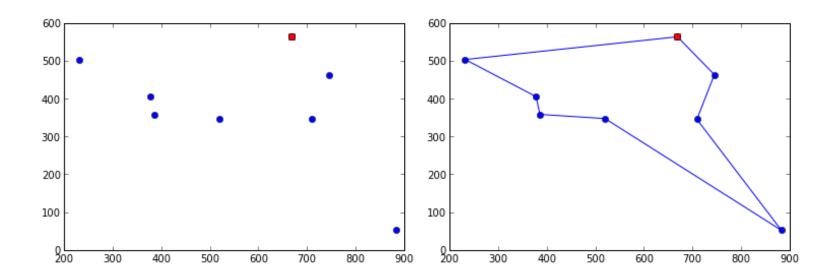

El problema del viatjant de comerç

Aquest cartell correspon al concurs promogut per Procter & Gamble l'any 1962 per recorrer 33 ciutats dels EEUU.

Suposem que hem de passar per cada un d'aquests punts i volem minimitzar la distància recorreguda.

Escollir la ciutat inicial és una decisió arbitrària que no afecta al resultat.

Estratègies possibles

Solució I: Escollim un punt aleatori, i anem seleccionant el veí més proper per continuar.

 $p=p_0$ i=0

Mentre hi hagi punts per visitar

i = i + 1

Indentació

Determinem p_i , el punt més proper a p_{i-1}

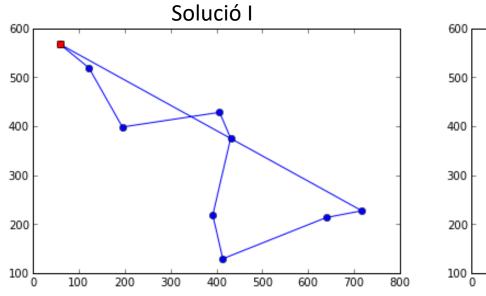
Visitem p_i

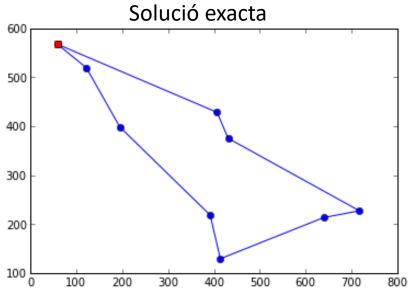
Retorna la seqüència

Algorisme especificat en **pseudocodi**

No sempre dona el resultat correcte, tot i que per alguns casos particular ho pot fer.

És evident que no és correcte!

Solució II: Considerem tots el possibles passos parcials entre dues ciutats i anem afegint repetidament el més petit sempre i quan no generi un cicle o una doble sortida per un punt.

```
d=\infty
Per i=1 fins a N-1
Per cada parella de punts (x,y) no connectats Si dist(x,y) <= d llavors  x_m = x, \ y_m = y, \\ d = dist(x,y) Connecta x_m i y_m amb un camí Retorna la seqüència
```

Tampoc és correcte!

Solució III: Considerem totes les possibles ordenacions dels punts i seleccionem la més curta.

```
d\!=\!\infty Per cada una de les n! permutacions P_i dels n punts Si (cost(P_i) <= d) llavors d\!=\,cost(P_i) i P_{min}\!=\!P_i Retorna P_{min}
```

És correcte!, però és eficient?

10!= 3,628,800

```
>>> factorial2.main()
Please enter a whole number: 100
The factorial of 100 is 933262154439441526816992388562667004907159682
643816214685929638952175999932299156089414639761565182862536979208272
237582511852109168640000000000000000000000
```

Com <u>expressem</u> els algorismes?

Amb **llenguatges de programació**.

Un **llenguatge de programació** es defineix per unes primitives (símbols), una sintaxi (regles de combinació de símbols), una semàntica estàtica (combinacions de símbols amb significat) i una semàntica (el significat que nosaltres volem donar a l'algorisme).

Com <u>expressem</u> els algorismes?

Fins ara hem usat el pseudocodi, però també podem usar un llenguatge d'alt nivell, Python, molt proper al pseudocodi, que ens permetrà executar els algorismes!

El preu que hem de pagar és que haurem d'especificar una mica més les coses.

Els avantatges: aprenem un llenguatge útil, som més formals en les especificacions, podem fer <u>simulacions</u>.

Llenguatges

- **Sintaxi**: "3.2 + 4.5" vs "3.2 a 2.3"
- **Semàntica estàtica**: 3.2/'abc' és sintàcticament correcte perquè l'expressió (expressió (<l) (expressió (expressió (expres

Els errors més perillosos quan programem no són els sintàctics, atès que la majoria es poden detectar automàticament o són fàcils de veure!

Alguns llenguatges detecten casi tots els errors de semàntica estàtica, però Python només alguns!

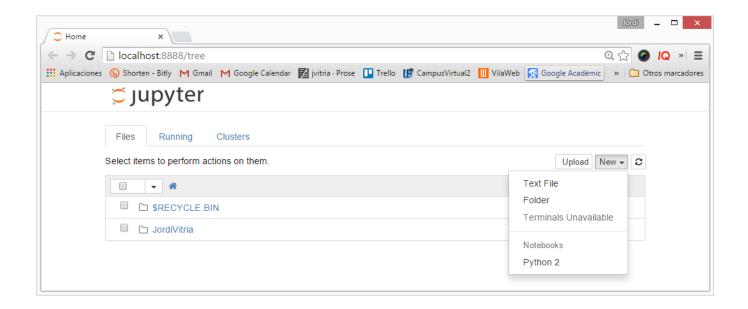
Si no hi ha errors semàntics el programa farà alguna cosa (no necessàriament la que volem!)

Llenguatges

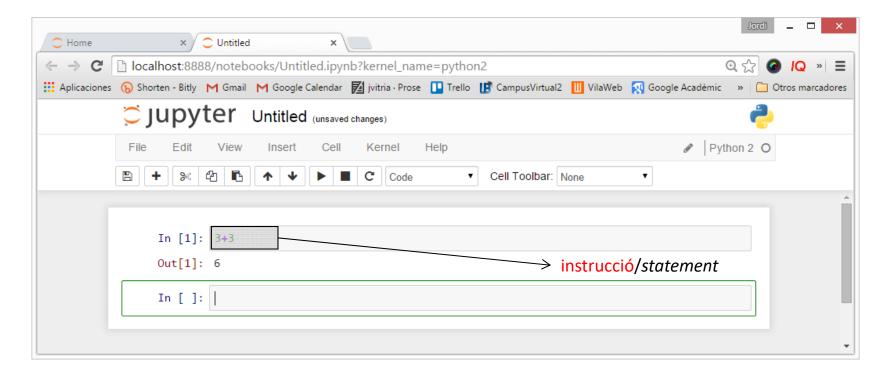
Si un programa té un error:

- 1. Pot acabar bruscament la seva execució i generar un error. La majoria de vegades no afecta a la resta de programes de l'ordinador, però...
- 2. Pot ser que mai s'aturi.
- 3. Pot executar-se i generar una resposta que pot ser, o no, correcte.

Suposem que hem instal·lat el llenguatge Python i l'entorn Jupyter Notebook al nostre ordinador:

Ja podem començar a donar ordres...

Si volem executar una seqüència d'instruccions podem crear/definir una funció (que en aquest cas s'anomena hola):

```
def hola():
    print("hola")

Indentació per indicar
    que són part de la
    definició de la funció
```

Un cop la tenim definida la poden cridar/invocar:

```
def hola():
    print("hola")

hola()
hola
```

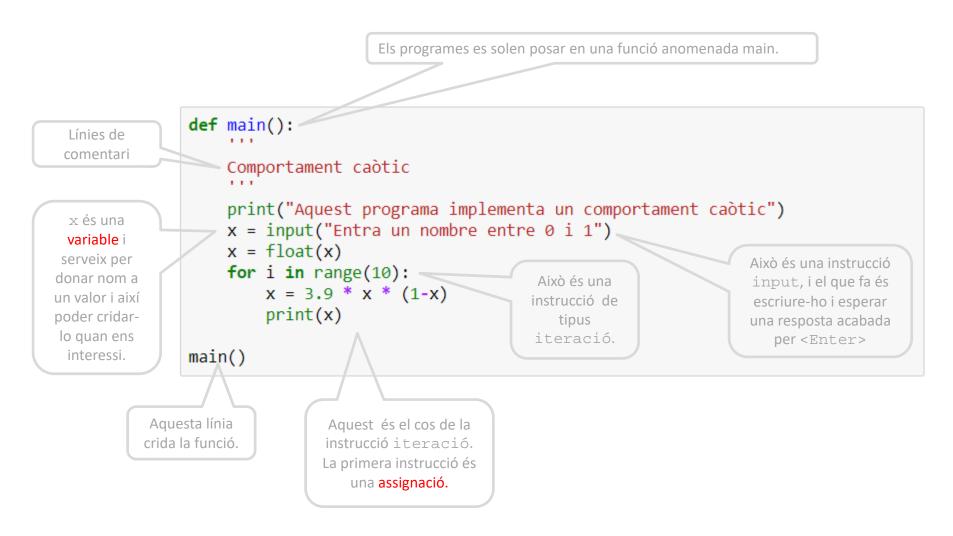
Les funcions poden tenir paràmetres (que van entre els parèntesi):

```
def hola(persona):
    print("hola", persona)
```

Que quan es criden han de prendre un valor:

Cridem la funció amb el paràmetre amb valor "jordi"

```
hola("jordi")
hola jordi
```


Un altre programa en Python

```
def c2f(c):
    Conversió de temperatures Celsius a Fahrenheit
    f = 9.0 / 5.0 * c + 32
    print("La temperature és:", f)
```

```
c2f(32)
```

La temperature és: 89.6

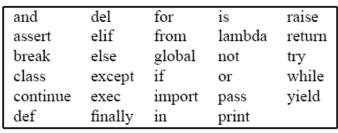
Els elements més importants que tenim per a construir un programa Python són:

•Noms. Els fem servir per anomenar les funcions i les variables. Tècnicament s'anomenen identificadors. Han de començar per lletra o _ que pot ser seguit per qualsevol seqüència de

lletres, dígits o subratllats (no espais!).

Són sensibles a majúscules i minúscules.

Hi ha noms reservats.

•Expressions (i). Són la part de codi que calcula o produeix nous valors de les dades. L'expressió més simple s'anomena literal, i s'usa per especificar un valor. Hem vist literals numèrics. Un identificador simple també pot ser una expressió (el nom d'una variable).

• Expressions (ii)

Podem crear expressions combinant expressions més simples amb operadors. Els espais no compten.

Els operadors matemàtics segueixen les precedències estàndard.

```
((x1 - x2) / 2*n) + (spam / k**3)
```

Sortides.

Hi ha la funció **print**, amb els següents arguments:

```
print(value1, value2,..., sep=' ', end='\n')
x = 5
print("x = ", x)
x = 5
print("\n x = \n", x)
 x =
 5
print("a","b",sep="")
print(192,168,178,42,sep=".")
ab
192.168.178.42
```

Assignacions (i).

```
Assignacions simples: <variable> = <expr>
x = 3.9 * x * (1 - x)
fahrenheit = 9.0 / 5.0 * celsius + 32
x = 5
```

Assignacions d'entrada: <variable> = input (ompt>)

```
x = input("Please enter a number between 0 and 1: ")
celsius = input("What is the Celsius temperature? ")
```

A més a més de nombres, podem entrar qualsevol expressió i avaluar-la:

```
a = eval(input("Entrada:"))
a
Entrada:3+4+5
```

12

Una variable es pot assignar tants cops com faci falta.

```
a = 0
a = 1
a = a * 2
a = 0
a
```

a

Assignacions (ii)

Assignacions simultànies:

Aquest tipus d'assignació pot ser molt útil, com per exemple per intercanviar els valors de dues variables. Això no funciona!:

```
x = 3
y = 4
x = y
y = x
print(x,y)
```

Assignacions (iii)
 Assignacions <u>simultànies</u>:

Ho podríem fer amb una tercera variable:

x = 3
temp = x
y = 4
x = y
y = temp
print(x,y)

o amb la forma correcta de Python:

4 3

$$x, y = y, x$$

que ens permet escriure programes tant elegants com:

```
def main():
    Calcul de la mitja de dos examens
    nota1, nota2 = eval(input("Entra les dues notes separades una coma: "))
    mitja = (nota1 + nota2) / 2.0
    print(mitja)
```

```
main()
```

Entra les dues notes separades una coma: 2,3 2.5

• Iteracions (*loops*) definides.

Es fa un nombre definit de vegades, i són el tipus més simple d'iteració.

```
for i in range(10):
    print(i,end=" ")
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
```

En aquest cas tenim una iteració de tipus for

for <var> in <sequence>:
 <body>

Exemples:

```
for i in [0,1,2,3]:
    print(i*i,end=" ")
0 1 4 9
```

Les dades que un programa pot manipular i emmagatzemar són de diferents tipus. El tipus de la dada determina quins valors pot tenir i quines operacions es poden fer.

```
type(3), type(3.14)

(int, float)

x = -32
type(x)
int
```

operator	operation
+	addition
_	subtraction
*	multiplication
/	division
**	exponentiation
%	remainder
abs()	absolute value

Table 3.1: Python built-in numeric operations.

Python també ens dona funcions matemàtiques dins d'una biblioteca (library) especial. Una biblioteca no és res més que un mòdul que conté definicions útils.

```
import math

def main():

a,b,c = eval(input("Enter a, b and c separated by commas: "))
  d = b**2-4*a*c # discriminant

if d < 0:
    print("This equation has no real solution")

elif d == 0:
    x = (-b+math.sqrt(b**2-4*a*c))/2*a
    print("This equation has one solutions: ", x)

else:
    x1 = (-b+math.sqrt(b**2-4*a*c))/2*a
    x2 = (-b-math.sqrt(b**2-4*a*c))/2*a
    print("This equation has two solutions: ", x1, " and", x2)</pre>
```

Anem a escriure la funció **factorial** d'un nombre... (o el que és el mateix, el nombre de maneres diferents d'ordenar *n* coses)

$$n! = n(n-1)(n-2)...(1)$$

Per fer-ho només ens hem d'adonar que necessitem un acumulador, una eina molt útil per a programar.

```
fact = 1
for factor in [6,5,4,3,2,1]:
    fact = fact * factor
print(fact)
```

720

Però això ens obliga a escriure una llista que pot ser molt llarga... Aprofitem el tipus range:

```
range(stop)
range(start, stop[, step])
```

```
>>> list(range(10))
[0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9]
>>> list(range(1, 11))
[1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10]
>>> list(range(0, 30, 5))
[0, 5, 10, 15, 20, 25]
>>> list(range(0, 10, 3))
[0, 3, 6, 9]
>>> list(range(0, -10, -1))
[0, -1, -2, -3, -4, -5, -6, -7, -8, -9]
>>> list(range(0))
[]
>>> list(range(1, 0))
[]
```

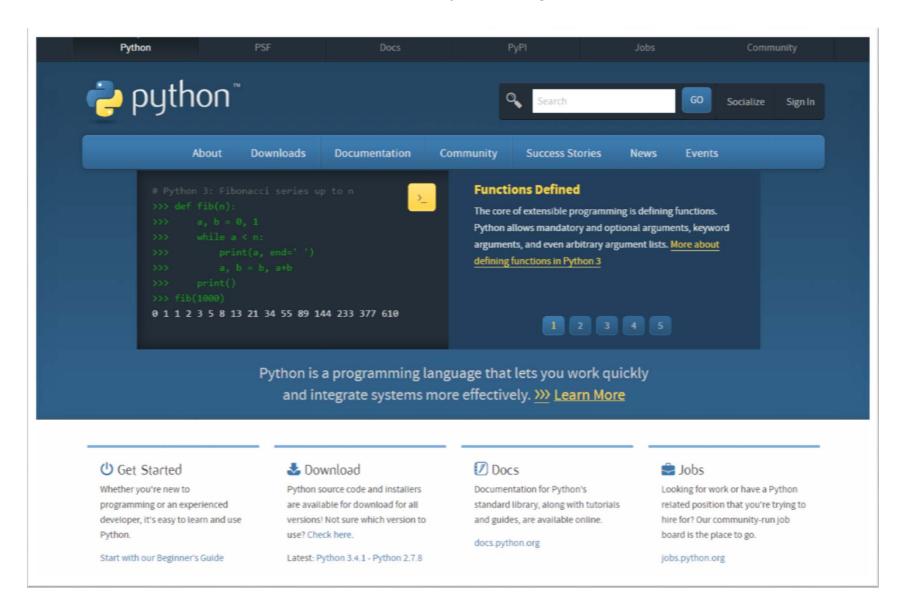
```
>>> r = range(0, 20, 2)
>>> r
range(0, 20, 2)
>>> 11 in r
False
>>> 10 in r
True
>>> r.index(10)
5
>>> r[5]
10
>>> r[:5]
range(0, 10, 2)
>>> r[-1]
18
```

```
def factorial(num):
    factorial = 1
    if num < 0:
        print("Please enter a positive integer")
    elif num == 0:
        print("The factorial of 0 is 1")
    else:
        for i in range(1, num + 1):
            factorial *= i
        print("The factorial of", num, "is", factorial)</pre>
```

```
factorial(10)
```

The factorial of 10 is 3628800

https://www.python.org/

https://docs.python.org/3/

